

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 160/05-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť K., a. s., Ž., zastúpenej advokátom Mgr. R. K., Ž., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 65/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K., a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2005 doručená sťažnosť K., a. s., Ž., (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 65/02.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka 29. januára 2002 podala okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 32 489,40 Sk s príslušenstvom a žiadala o vydanie platobného rozkazu, ktorý bol okresným súdom vydaný 11. februára 2002. Proti platobnému rozkazu sp. zn. 1 Ro 320/02 podali žalovaní v zákonnej lehote odpor, ku ktorému sa sťažovateľka vyjadrila 6. mája 2002. Podľa tvrdenia sťažovateľky od tej doby okresný súd v predmetnej veci nekoná.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla: „(...) stav právnej neistoty spôsobený prieťahmi v súdnom konaní trvá už veľmi dlhú dobu, kedy porušovateľ v priebehu takmer 3 roky po podaní vyjadrenia k odporu žalovaných nenariadil ani len prvý termín pojednávania vo veci.“

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo K., a. s., so sídlom Ž., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 65/02 bolo porušené.

Okresnému súdu v Žiline sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 65/02 konal bez zbytočných prieťahov.

Spoločnosti K., a. s., so sídlom Ž., sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- Sk (slovom stotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť K., a. s., Ž., náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 6.309,- Sk na účet advokáta Mgr. K. R., (...) do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (m. m. IV. ÚS 292/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (m. m. IV. ÚS 74/05).

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05, IV. ÚS 74/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní [(podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) účinného v relevantnom čase v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“) a s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch a od 1. apríla 2005 právne prostriedky podľa zákona č. 757/2004 Z. z., alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch sa do účinnosti zákona č. 757/2004 Z. z. zásadne považovalo za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov. Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach (§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4,

§ 52 ods. 1) zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť (§ 116 a § 118 citovaného zákona).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľka sťažnosť na prietahy v konaní podala predsedovi súdu až 5. mája 2005.

Právny zástupca sťažovateľky ústavnému súdu 31. mája 2005 oznámil, že sťažnosť *„predsedovi Okresného súdu Žilina na prietahy v súdnom konaní nebola podaná pred podaním sťažnosti proti porušovaniu základného práva na súdnu ochranu (...)“*.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh a z vyjadrenia okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľka pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (princíp subsidiarity) nevyužila možnosť podať predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch a takúto sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. podala až 4. mája 2005 (doručenú okresnému súdu 5. mája 2005), teda po tom, ako bola 11. apríla 2005 doručená sťažnosť ústavnému súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k názoru, že sťažovateľka síce využila účinný právny prostriedok ochrany proti zdĺhavému konaniu okresného súdu, avšak vzhľadom na to, že tak urobila až po podaní sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, nie sú splnené podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Navyše, podaním sťažnosti na prietahy v konaní zo 4. mája 2005, teda až po doručení sťažnosti ústavnému súdu, sťažovateľka neposkytla okresnému súdu dostatočný časový priestor, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený jeho nečinnosťou a prijal opatrenia proti zbytočným prietahom v napadnutom konaní. Okrem toho okresnému súdu podľa § 65 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. stále plynie lehota na vybavenie sťažnosti na zbytočné prietahy. Ústavný súd zastáva stanovisko, že predmetná sťažnosť bola v okolnostiach prípadu zo strany sťažovateľky iba formálnym úkonom, ktorému zatiaľ nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mala mať.

Ústavný súd upozorňuje aj na skutočnosť, že sťažovateľka v sťažnosti nielenže nepreukázala, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využila účinný prostriedok nápravy podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch, ale nepreukázala ani to, že uvedenú podmienku nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti (m. m. IV. ÚS 246/03).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej uviedla, že „(...) dňa 6. 5. 2002 som ako splnomocnený právny zástupca žalobcu podal na Okresnom súde v Žiline vyjadrenie k odporu žalovaných v rade 1) a 2). Súčasne som v podanom vyjadrení požiadal súd, aby nariadil vo veci pojednávanie (...)“, z čoho však nevyplýva, aj vzhľadom na krátkosť času, ktorý uplynul od podania návrhu (29. januára 2002) do podania vyjadrenia (6. mája 2002), že ide o urgenciu urýchlenia postupu vo veci, ale podľa názoru ústavného súdu išlo o návrh na ďalší procesný postup (§ 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Na základe týchto zistení a právnych záverov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej neprípustnosť (§ 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2005